

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 23 Mar 2022
Sayı : 3180

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ekonomik yetersizlikler, olumsuz koşullar, okula erişim anlamında fiziki koşulların zorluğu, başarısızlık gibi nedenlerden dolayı okulu bırakmak olarak tanımlanan “okul terki”, ülkemizde eğitimin her kademesinde görülebilmektedir. Eğitim ve öğretimde okul terki, pek çok Avrupa Birliği ülkesinde ciddi bir konudur ve birçok araştırmacı, politika yapıcısı ve eğitimcinin gündemindedir. Durum, ülkeden ülkeye değişmesine ve öğrencilerin okul terkinin altında yatan sebeplerin büyük ölçüde bireysel olduğu yönünde algılar bulunmasına rağmen, buna neden olan süreç, bir dizi ortak unsuru da içerir. Öğrenme güçlükleri, sosyo-ekonomik sorunlar ya da motivasyon kaybı, rehberlik ve destek eksikliği gibi süreçler bu ortak unsurlardan başlıcalarıdır. Özetle, okul terkinin nedenleri, bireysel tercihlerden okulun yapısı ve özelliklerine; aile yapısından toplumsal etkenlere, ekonomik nedenlerden politik etkenlere kadar uzanan geniş bir yelpazede ele alınabilmektedir.

Türkiye’de 2012-2013 eğitim-öğretim yılından itibaren 12 yıllık eğitim zorunlu hale getirilmiş, bu tarihten itibaren ilk ve ortaöğretimde okul terkinin önüne geçilmesi hedeflenmiştir. Ancak yasal engele rağmen okul terki önemli bir sorun olarak varlığını sürdürmektedir. Örneğin, EUROSTAT (Avrupa İstatistik Ofisi) 2017 verilerine göre 18-24 yaş aralığında bulunan genç bireylerde eğitimi terk edenlerin oranı Türkiye’de %36 ile diğer ülkelere kıyasla önemli bir farkla en yüksek orana karşılık gelmektedir. Bu gibi veriler ile okullulaşma oranı, ülkelerin kalkınma ve eğitim alanındaki performansına ışık tutan en önemli göstergeler arasında yer alır. Okullulaşma aynı zamanda eğitime katılım, erişim, eğitimin yaygınlığı ve eğitim ihtiyaçlarının ne derece karşılanabildiğini gösteren önemli bir göstergedir.

Okul terkinin nedenleri konusunda yapılan çeşitli araştırmalarda, farklı kategoriler (öğrenci, aile, öğretmen, yönetici, okul, çevre, ekonomik, toplumsal, kültürel vb.) ele alınmakta, sebepleri ve çözümü olabilecek önlemler konusunda birçok kaynak oluşturulmaktadır. Bu noktada, toplumsal bir sorun olan okul terki konusunda resmi adımların atılması, başta okul terkine sebep olan sorunların ortadan kaldırılması olmak üzere, öğrencinin ve ailenin karşılaştığı sorunların tespiti ile çözümü noktasında kalıcı önlemlerin alınması son derece önemlidir.

Okul terki ve bunun önlenmesi konusunda Millî Eğitim Bakanlığının sorumluluğu büyüktür. Nitekim, MEB’in hazırladığı 2015-2019 Stratejik Planı incelendiğinde okul terkine yönelik olarak “Ortaöğretimde devamsızlık, sınıf tekrarı ve okul terkini azaltmak amacıyla “Ortaöğretime Uyum Programı ” yaygınlaştırılacaktır” , “Bütün okul tür ve kademelerinde devamsızlık, sınıf tekrarı ve okuldan erken ayrılma nedenlerinin tespiti için araştırmalar yapılacaktır” ve “Zorunlu eğitimden ayrılmaların önlenmesi ve devamsızlıkların azaltılmasına yönelik öğrenci devamsızlıklarını izleme ve önleme mekanizmaları geliştirilecektir” şeklinde hedefler yer almış, ancak okul terkinin nedenleri arasında yer alan ve bu eğilimin göstergeleri arasında önemli bir yeri bulunan devamsızlıkla ilgili olarak yayınlanan 2016-2017 ve 2018

yıllarına ait ilköğretimde ve ortaöğretimde 20 gün ve üzeri devamsız öğrenci oranları incelendiğinde, bu yıllar içerisinde anlamlı bir düşüş elde edilemediği görülmektedir. Millî Eğitim Bakanlığının Haydi Kızlar Okula, Baba Beni Okula Gönder, Yetiştirici Sınıf Uygulaması ve Şartlı Nakit Transferi Uygulaması gibi birtakım girişimlerle okul terki engellenmeye/ azaltılmaya çalışılmaktaysa da bu girişimlerin yeterli olmadığı görülmektedir.

Tüm bu hususlar dikkate alınarak, okulu terk etme nedenlerinin araştırılarak tespit edilmesi ve okul terkiye çözüm olabilecek tedbirlerin araştırılması ile gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi içtüzüğünün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmail Atakan ÜNVER

Karaman Milletvekili

Av. Burak Erbay

Muğla Mv

Ömer Fethi Goner

Xing de

Mürsel ALBAN

Muğla Mv

Kadim Durmaz

Tokat Mv

Veli Aytuba
Malatya Mv.

Faruk Sarıoğlu

Neusehir

Polat Sarıoğlu
Tunceli Mv.

Burhanettin Bulut

Adana Mv.

Tek. G. 57

TEKİN BİNGÖL

Antalya Mv

Kemal Deyrek
Samsun Mv

Hüseyin Yıldız
Aydın Mv.

TACETTİN BAYIR

İzmir Mv

Vecdi GÜNDOĞDU
Kırklareli Milletvekili

Benz Karaman
SINOP Mv

Orhan

Orhan Sümer
Adana Mv

Erhan Ayhan

Tarabi Kayan
Kırklareli

.....Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi